

Pioneeri- ja õpilaste osa looduskaitsealases töös

Meie kodumaa loodus on rikas ja mitmepalgeline. Põlised laaned, ääretud niidud, põllud, meie loomastik, maapõuevarad - see kõik annab mitmesuguseimat materjali meie hiigelehitustele, rikalikku toorainet tööstusele, on algallikakas toiduainete saamiseks.

Loodus mõjub kosutavalt ka inimese tervisele - ta loob võimalusi puhkuseks ja töötajate tervise ning tööjõu taastamiseks.

Meie looduse ilu rahuldab hõukogude inimese kultuurilist ja esteetilist vajadust, ^{tiivustab} ~~innustab~~ loomungulisele tööle, ~~sisendab~~ innustab veel palavamalt armastama oma kallist kodumaad.

Meie maa loodusrikkusi, mis on meie tootmisjõudude looduslikuks aluseks, ei tohi aga kasutada piiramatult, hoolitsemata nende taastamise eest. Nende säästlik kasutamine on riiklikuks ülesandeks, on kogu meie rahva asjaks.

Looduse kaitsmise tugevdamise eesmärgil, loodusvarude ratsionaalseks kasutamiseks ja nende taastamise kindlustamiseks võeti 27. okt. 1960. a. VNSFV Ülemnõukogu poolt vastu seadus "VNSFV looduse kaitsest".

Selle seaduse alusel kuuluvad riikliku kaitse alla ja kasutamise reguleerimisele kõik VNSFV loodusrikkused, nii juba majanduslikus ringluses olevad kui ka veel eksploateerimisele võtmata varud:

a/ pinnas

b/maapõuevarad

c/vee/pinna-ja põhjaveed/

d/mets ja muu looduslik taimestik, ka háljasalad asustatud punktides

e/tüübilised maastikud, haruldased ja tähelepanuväärivad loodusobjektid

f/ kuurordipaigad, metsapargid ja liinade rohelised vööndid
 g/loomastik/kasulik metsik fauna/
 h/atmosfäär

Teadlik suhtumine loodusesse, tema rikkuste hooldamine nii
 liiklike, loodusvarasid eksploateerivate asutuste kui ka ühiskond-
 like organisatsioonide ja kõikide nõukogude inimeste poolt, annab
 juba lühikese ajaga palju positiivseid tulemusi. Tekivad põllu- ja
 vetekaitse metsavööndid, hiiglaslikud veehoidlad, jõudsasti suureneb
 kändavate majandusliku tähtsusega loomade/kobras, soobel, põder/
 arvukus, taastuvad metsad, suureneb linnades ja asulates haljasalade
 pind.

Suur osa nii looduse kaitsmisest kui ka tema ümberkujundamises
 kuulub meie kasvavale järelsoole.

Juba V.I.Lenin kirjutas: "Miks ei peaks juba esimesel võimalusel
 asutama tänavate, hoovide olukorraga tutvumisele - neid on vaja haljas-
 tada, luua uusi aedu, uusi parke. Miks mitte propageerida kohustusliku
 puude istutamist koolides, sidudes seda tööd mõne tähtpäevaga, näiteks
 1. maiga? ... Miks mitte kasvatada lastes armastust looduse vastu,
 milleks nad on nii vastuvõtlikud..."

Noorsoos tuleb kasvatada armastust looduse vastu, sääslikku suh-
 tumist looduse rikkuste vastu.

Üks pioneeride juhtlauseid kõlab: "Pioneer armastab loodust, tema
 on haljasalade, kasulikke lindude ja loomade kaitsja."

Koduümbriku looduse uurimine, kasulikke taimede ja loomade tund-
 mine aitab palju kaasa õpilaste teadlikkuse täiendamisele, nende aktiivsuse tõstmisele looduskaitse tähtsas töös.

NSFSV Looduskaitse seaduses esineb järgmine punkt: "...sisse-
 viia kooli programmi ja bioloogia, geograafia ning keemia õpikutesse
 vastavad lõigud looduskaitse alustest; sisse võtta kõrgemate ja eri-

keskkoolidesse nende profiilika arvestamisega vastavakohustusliku ainena looduskaitse ja looduslike ressurside taastamise küsimused

Kuid looduskaitsealase töö põhiline osa juhtub viia klassivälisesse töösse.

Paljudes oblastite noored naturalistid ja õpilased mitte üksi ei uuri kodurajooni ega võta osa taime-ja loomariigi kaitsest, vaid teevad ka suur tööd linnade ja alevite tänavate haljastamisel, aedade ja parkide rajamisel, hlgasalade hooldamisel.

/Järgneb rida näiteid VNSFV koolide tööst haljastamisel, metsa istutamisel, dekoratiiv-ja tarbepuude seemnete kogumisel, kooli aedade rajamisel, kolhooside haljastamisel, näärikuuskede istanduste rajamisel võitluses kahjuritega, kasulikke lindude juuremeelitamisel, rindude rõngastamisel, kalamaimude püüstmisel, kala kasvatamisel tiikides, jne/

Vaatamata tõhusale looduskaitsealasele tööle paljudes oblastides pole rida Noorte Naturalistide jaamu onistanud sellele tähtsale küsimusele vajalikku tähelepanu.

Naturalistide jaamade ja teiste kooliväliste asutuste osatähtsus on siin väga suur. Jaamadel tuleb sellele riiklikult tähtsale üritusele kaasa tõmmata noorsoo laialdaseid masse. Lisaks koolides tehtavakohustuslikule tegevale vastavale kasvatus tööle tuleb kasvavale noorsoole sisendada teadlikkust ja armastust looduse vastu, äratada lastes huvi kodurajooni loodusrikkuste uurimise ja hoidmise vastu, tuleb organiseerida noorte osavõttu looduse tagakikuvast aktiivsest kaitsest.

Õpilaste looduskaitse-alane töö on väga mitmekesine, olenedes kohalikest tingimustest. Nimetatud töö kulgeb tulemusrikkalt seal, kus naturalistide jaamal on tihe kontakt looduskaitse seltsiga, looduskaitsealade keskustega, muuseumidega ja teiste asutustega.

Edasi tuuakse juhendis näiteid seale kohta, kuidas ühed või teised koolid on oma tööde organiseerimisel tihti ignoreerinud looduskaitse põhiprintsiipe: näiteks, massilisel vihtade varramisel on kannatanud jõgede kallidaid kindlustav puistu ja pöösastu, et kasepungade kogumisel on kannatanud noored kaasikud, marjade, pähklite, seente kogumisel murtud ja rikunud oksti, mustika varsi, seeneniidistik tikku.

Ka pole alati toimitud säästlikult kollektsioonide valmistamisel looduslikust materjalist.

Järgnevalt soovitatakse koolidel kõiki nii looduse hooldamise kui loodusrikkuste taastamise tööd organiseerida koos looduskaitse organistega, vastavate uurimisasutustega, muuseumide, metsamandite ja teiste asjaomaste organisatsioonidega, et tööde läbiviimisel oleks kõigiti kindlustatud asjatundlik juhtimine ning saavutatud maksimaalne majanduslik efekt.

Looduskaitsealaste ürituste konkreetse plaani koostamisel tuleb alati arvestada kohalike ~~looduslike~~ tingimusi.

Koole ja kooliväliseid asutusi tuleb senisest laialdasemalt organiseerida massüritusteks, nagu "Lindudepäev", "Metsapäev" jt osavõtuks, samuti vastavate konkursite läbiviimiseks.

Noori naturaliste tuleb organiseerida ettekanneteks nende poolt tehtud tööst, looduskaitse propageerimisel laialdaselt ära kasutada ajakirjandust, raadio, televisiooni, läbi viia loenguid, vestlusi, jms; koolides ja koolivälistes asutustes tuleb korraldada näitusi ja looduskaitse nurki.

Looduskaitsealase töö ülevaatuks "Noorte Naturalistide ja Tehnikute Paviljonis" tuleb organiseerida parimaid koole, ringe, pioneeride rühmi ja malevaid.

Instruktor
/allkiri/